

Update bodem- en ecologisch onderzoek februari 2011 ten behoeve van de 2^e wijziging van het bestemmingsplan Harderwold/Roerdomp

Natuurmonumenten
Norbert Kwint

Februari 2011

Kraggenburgerweg 21
8317RG Kraggenburg
0527 252570

Inleiding

Natuurmonumenten heeft bij de Gemeente Zeewolde een aanvraag tot bestemmingswijziging ingediend. Het betreft 2 percelen in het gebied Harderwold, deel uitmakend van het Harderbos. Voor deze bestemmingsplanwijziging moet het bodem- en ecologisch onderzoek geactualiseerd worden, aangezien het bestaande onderzoek meer dan 5 jaar oud is.

Voor wat betreft het bodemonderzoek gaan we ervan uit dat zich afgelopen jaren geen veranderingen en/of processen hebben voorgedaan die een nauwgezet bodemonderzoek noodzakelijk maken. De resultaten van het vorige onderzoek zijn derhalve hieronder overgenomen. (1)

Voor wat betreft het ecologie is doorgaans van meer dynamiek sprake en dat vraagt om een actuele opname van deze waarden. Daarom is door onze regio-ecoloog ir. Bart de Haan en boswachter Ruben Kluit een uitgebreide flora- en fauna-toets uitgevoerd.

1. Bodemonderzoek

Voor het bestemmingsplan Harderwold/Roerdomp is voor het deelgebied 'Harderwold' ten noorden van de Pluvierenweg een verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740 uitgevoerd. Uit dat onderzoek zijn de volgende conclusies getrokken:

Uit indicatieve toetsing van de grond aan de samenstellingswaarde van het Bouwstoffenbesluit blijkt dat de kwalificatie schone grond van toepassing te zijn.

Er zijn geen redenen om aan te nemen dat in de eerder gemeten waarden substantiële veranderingen zijn opgetreden zodat de kwalificatie schone grond nog steeds van toepassing is.

2. Een Flora en fauna toetsing

Het werk

Om de gebieden Harderbos en Harderbroek ecologisch aan elkaar te verbinden wordt er tegen de Pluvierentocht een strook van 15 ha ingericht als natuurgebied (zie fig 1). Hierbij worden enkele poelen gegraven, bosschages aangeplant en wateren gegraven die door middel van een duiker verbonden zijn met de Pluvierentocht. Zie aangesloten document als bijlage. Hierdoor zal er een optimale verbindingszone komen voor zoogdieren als ree, vos, boommarter en vleermuizen en vlinders. Een doelsoort is de sleedoornpage. Hiervoor zullen ook sleedoorns aangeplant worden.

Om te zorgen dat er door het werk geen aquatische organismen worden verstoord of gedood, zal er bij het graven van de wateren pas op het laatste moment een verbinding worden gemaakt met de aanliggende tocht om de duikers te plaatsen.

Het werk, het graven van poelen en overige wateren, is te beschouwen als 'Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting'. Het is derhalve van belang of er soorten uit de tabellen 2 en 3 voorkomen. Het werk zal geheel buiten het broedseizoen plaatsvinden (na 15 augustus).

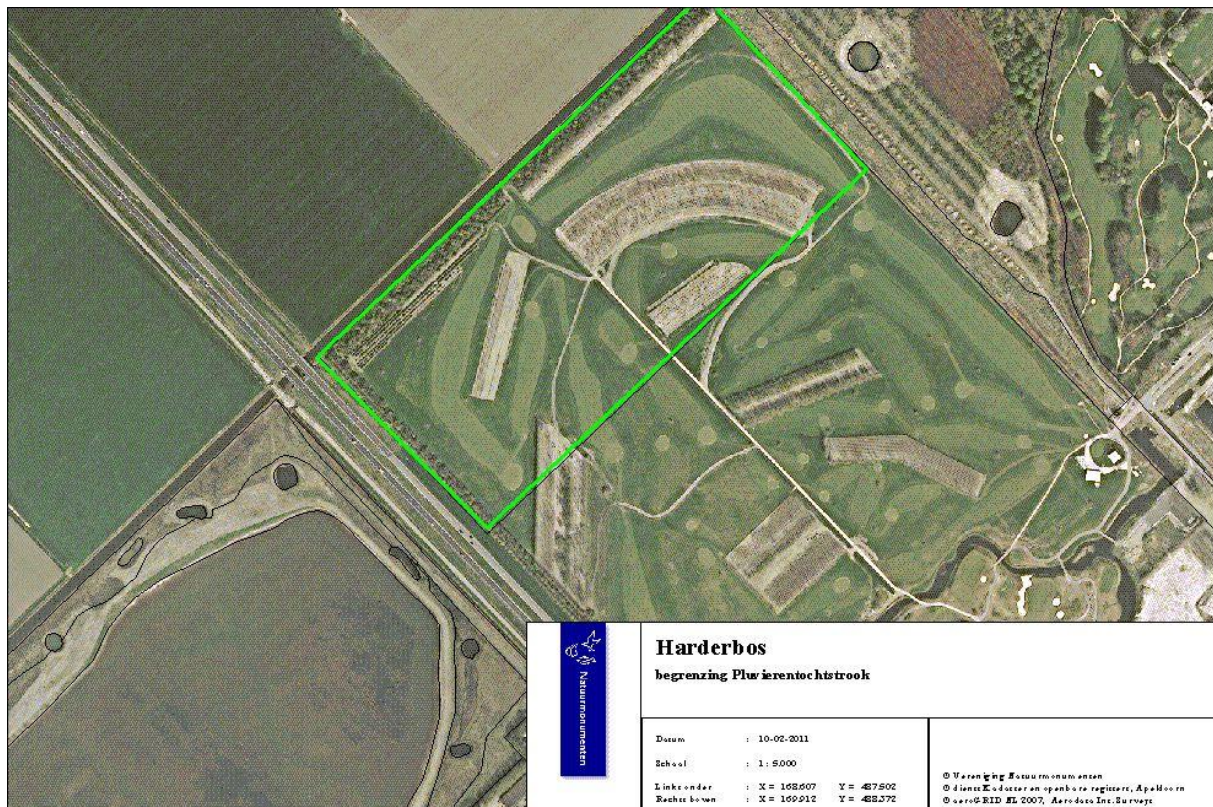

Fig. 1. Met groen omlijnt het plangebied.

Methode van inventariseren

Op 9 februari 2011 hebben ecooloog Bart de Haan en boswachter ecologie Ruben Kluit een veldbezoek gebracht aan het in te richten perceel. Tijdens dit veldbezoek hebben we gelet op de aanwezigheid van holtes in bomen en horsten en op de mogelijke aanwezigheid van soorten uit de tabellen 2 en 3.

Daarnaast is er gebruik gemaakt van de resultaten uit het visonderzoek die is uitgevoerd door het RAVON in 2007 (Kranenbarg, J. & J. E. Herder, 2007) en onderzoek naar een beverburcht

die door vrijwilligers in het plangebied is uitgevoerd. Verder heeft geen gerichte inventarisatie plaats gevonden naar overige fauna genoemd in de Flora- en Faunawet. Dit wordt niet zinvol geacht. De reden hiervoor is dat een inventarisatie van de fauna de aanwezigheid niet *uitsluit*. Sommige soorten zullen alleen gedurende een bepaalde periode gebruik maken van het projectgebied. Een monitoring zou tot de conclusie kunnen leiden dat genoemde soorten niet in het gebied voorkomen, terwijl dit onjuist zou kunnen blijken te zijn. Er is bij de inschatting van de mogelijke aanwezigheid van soorten genoemd in de Flora- en Faunawet gebruik gemaakt van expert judgement en van waarnemingen tijdens losse veldbezoeken.

Aanwezigheid beschermde soorten

Het huidige beheer bestaat uit zeer intensief maaibeheer, voor de huidige bestemming “golfbaan”. De bodem is zeer voedselrijk. Omdat daarnaast in de wijde omgeving geen plantensoorten uit de tabel 2 of 3 voorkomen, kan de aanwezigheid van plantensoorten uit de tabellen 2 en 3 worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn geen horsten of nestholtes gevonden. Dit is gezien de zeer jonge leeftijd van de beplanting logisch.

Uit het visonderzoek van 2007 komt naar voren dat er in de Pluvierentocht geen soorten van de tabel 2 of 3 voorkomen.

Voor Bever en Boommarter geldt dat ze beide in het omliggende gebied voorkomen. Er is binnen het plangebied gericht gezocht naar de aanwezigheid van een beverburcht maar deze is hier niet gevonden.

De Rugstreeppad komt in de gemeente Zeewolde voor maar deze populatie bevindt zich op een zanddepot op 6 km afstand. De geplande werkzaamheden zullen uitgevoerd worden in een omgeving die niet tot de biotoop van de Rugstreeppad behoort. De aanwezigheid van deze soort wordt dan ook niet als reëel geacht.

Relatie aanwezigheid soorten, het project en de Flora- en Faunawet

Indien soorten voorkomen in het projectgebied uit de tabellen 2 en 3 geldt dat er een ontheffing nodig is.

De Bever wordt wel eens waargenomen in de tocht. Echter bij eerdere soortgelijke werkzaamheden zijn waarnemingen gedaan van een Bever terwijl op korte afstand graafwerkzaamheden bezig waren. Hieruit blijkt dat een bever zich niet heel erg stoort aan activiteiten.

Zowel de bever en boommarter zijn goed in staat zich tijdelijk uit de voeten te maken. Dat daarbij de bever en de boommarter nachtdieren zijn, maakt verstoring als gevolg van de werkzaamheden onwaarschijnlijk.

Van de overige soorten uit de tabellen 2 en 3 is geen soort met zekerheid aangetroffen in het plangebied.

Daar er buiten de broedperiode gewerkt wordt, en er geen vaste rust- en verblijfplaatsen zijn aangetroffen, heeft het werk geen invloed op vogels.

Conclusie

Op basis van het bovenstaande achten ondergetekenden een ontheffing voor de Flora- en Fauna wet voor het hierboven beschreven werk niet nodig.

Geraadpleegde literatuur

- Kranenbarg, J. & J. E. Herder, 2007; Inventarisatie vissen in de Harderbroek en de Stille Kern, Flevoland. Stichting RAVON, Nijmegen.
- veldwaarnemingen 09-02-2011 Ir. Bart de Haan, boswachter ecologie Ruben Kluit

Bijlage 1: Plan omschrijving.

Pluvierentochtstrook

Ligging van het gebied

Achter de golfbaan Harderwold ligt een 250 meter brede zone met bestemming natuur. Deze Pluvierentochtstrook vormt de verbinding tussen het Harderbos en de aansluiting (via faunapassage De Baardman) naar het Harderbroek.

Aanleiding

Dit gebied is verworven als compensatie voor een aantal verstorende maatregelen die in het overgangsgedebied tussen Harderbos en Harderbroek zijn uitgevoerd.

Een deel komt voort uit de compensatie t.b.v. aanleg sluis “De Blauwe Dromer” en de functiewijziging van de Hoge dwarsvaart van waterafvoerkanaal naar vaarverbinding.

Een ander deel is ten behoeve van het compenseren van de extra verstorende werking die wordt veroorzaakt door de baanverdubbeling van de Ganzenweg en de daarmee samenhangende snelheidsverhoging van 80 naar 100 km/uur.

Doel van de inrichting.

Dit gebied dient optimaal ingericht te worden voor de doelsoorten die voortkomen uit de modellen “Salamander en Pad”, “Das en Ree” en “Otter en Waterspitsmuis”.

Vanuit de verschillende eisen die voortkomen uit deze modellen dient het gebied te worden ingericht met plas-drasbermen, een 25 tot 50 m brede doorgaande oeverstrook met vitaal riet, overgaand in ruigere vegetaties met struwelen, kleine bossage’s, houtsingels, vochtige graslanden en ruigtes,

Inrichtingseisen.

Op basis van de kwalitatieve beschrijvingen van Harderbos en Harderbroek, zoals beschreven door Altenburg en Wijbenga (rapport “Ecologische waarden van natuurgebieden in de oosttrand van Flevoland) alsmede rekening houdend met de eisen die vanuit de verschillende modellen aan de ecologische verbinding gesteld worden zijn de volgende inrichtingseisen geformuleerd:

- Doorlopende rietgordel langs Pluvierentocht
- Aanleg paaiplaatsen voor vis
- Moerasbosjes grenzend aan open water
- Voldoende overgangszones van (struweel)bos naar (ruig)grasland
- Aanwezigheid van geïsoleerde water (meerdere poelen)
- Behoud van zichtlijnen vanaf golfbaan richting open middengebied
- Voldoende beschutting aan de zijde van de Ganzenweg
- Goede geleiding richting de faunapassage voor alle doelsoorten

Inrichtingsplan

Deze eisen komen tot uitdrukking in onderstaand inrichtingsplan. Het gebied in dit ontwerp bestaat voor ongeveer 1/3 uit (ruig)grasland, 1/3 uit water en 1/3 uit (struweel)bos.

Het water is onder te verdelen in 1/3 deel geïsoleerd water (poelen) en 2/3 deel aan het oppervlaktewater verbonden water.

Daarnaast wordt de zone langs de Pluvierentocht tevens ingericht als paaiplaats voor vis.

Door langs de Pluvierentocht brede natte zones in te richten kan de betekenis van dit gebied voor aquatische natuur behoorlijk toenemen. Deze zone zal niet alleen benut worden als paaiplaats voor vis, maar dient tevens als foerageerplaats voor visetende vogels.

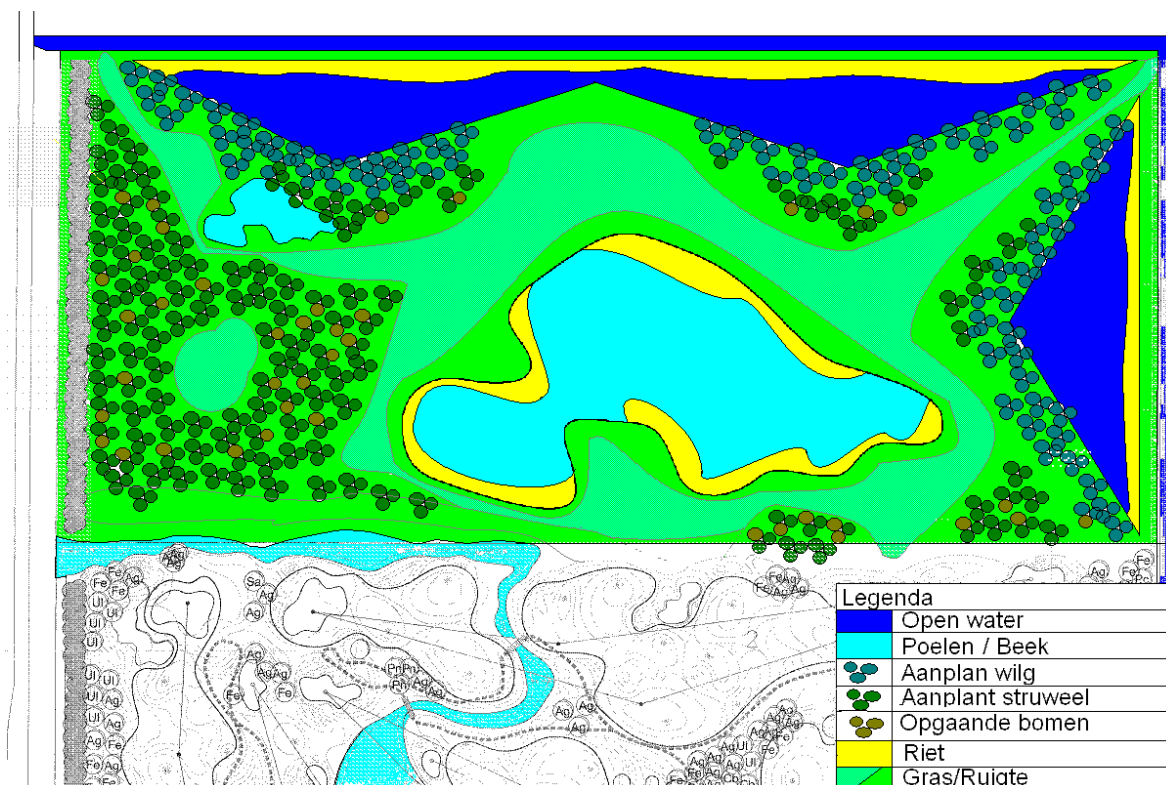

Fig. 4: Inrichtingsschets Pluvierentochtstrook

Voor de verdeling van natuurdoeltypen betekend dit het volgende (bij benadering):

Kavel(s)	Grasland algemeen	Water	Struweel	Totaal
	5.50.00	4.50.00	5.00.00	15.00.00

Opsomming maatregelen

- Oppervlakte in te richten EHS : 15.00.00 ha

Waarvan (oppervlakten bij benadering):

- Aanplant bos, overwegend met struiken: 5.00.00 ha
- Graven poelen: 1.50.00 ha
- Graven paaiplaatsen langs Pluvierentocht 3.00.00 ha

- Inzaaien van open delen (5.50.00 ha)

- Aanbrengen raster t.b.v. toekomstig begrazingsbeheer: 1800 meter

- Plaatsen 4 duikers t.b.v. verbinding paaiplaatsen met Pluvierentocht.